

รายละเอียดมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา (มคอ. ๓)

รหัสวิชา ๖๐๒ ๑๐๙

วิชา พระพุทธศาสนาเถรวาท

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	วิทยาเขตขอนแก่น/บัณฑิตศึกษา/ คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา	๖๐๒ ๑๐๙ พระพุทธศาสนาเถรวาท The Theravada Buddhism
๒. จำนวนหน่วยกิต	๓ หน่วยกิต ๓ (๓-๐-๖)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิชาเอก
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน	อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา พระมหาดาวสยาม วชิรปญโญ, ผศ.,ดร. Ph.D. (Pali&Theravada) M.A. (Sanskrit) พธ.บ. (ศาสนา) ศษ.บ. (มัธยมศึกษา) อาจารย์ผู้สอน ๑) พระมหาดาวสยาม วชิรปญโญ, ผศ.,ดร. Ph.D. (Pali&Theravada) M.A. (Sanskrit) พธ.บ. (ศาสนา) ศษ.บ. (มัธยมศึกษา) ๒) พระโสภณพัฒนบัณฑิต, รศ.ดร. Ph.D. (Buddhist Studies) ศศม. (ปรัชญา) ศษ.บ. (ประถมศึกษา) พธ.บ. (ศาสนา) ๓) พระมหาณัฐพันธ์ สุทสสนวิภาณี, ดร. พธ.ด. (ปรัชญา) พธ.ม. (ปรัชญา) พธ.บ. (พุทธศาสนา)
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษาที่ ๑ / ๒๕๖๕ ชั้นปีที่ ๑
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)	ไม่มี

๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี
๘. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ต.โคกสี อ.เมือง จ.ขอนแก่น
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

<p>๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา</p> <p>เพื่อให้นิสิตได้ศึกษาวิเคราะห์กำเนิดและพัฒนาการของพระพุทธศาสนาเถรวาท คัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาทและหลักคำสอนสำคัญ ซึ่งสะท้อนอัตลักษณ์ความเป็นพระพุทธศาสนาเถรวาท การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาทในประเทศต่าง ๆ ตลอดจนสิ่งท้าทายและการปรับตัวของพระพุทธศาสนาเถรวาทในโลกปัจจุบัน</p> <p>This course is to study and analyze the origin, development and scriptures of Theravada Buddhism including the essential teachings which characteristically reflect on Theravada Buddhist identities. It is also to explore the spread of Theravada Buddhism in various countries where the great deal of challenges and its adjustment of Theravada Buddhism along the course of time until present.</p>
<p>๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา</p> <p>นิสิตศึกษารายวิชานี้จบแล้วสามารถ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สามารถอธิบายความหมายของคำว่า พระพุทธศาสนาเถรวาทได้อย่างถูกต้อง ๒. สามารถอธิบายเหตุผลของการกำเนิดของพระพุทธศาสนาเถรวาทได้ถูกต้อง ๓. สามารถเห็นความแตกต่างระหว่างพระพุทธศาสนาเถรวาทและศาสนาอื่น ๆ ในอินเดียได้ถูกต้อง ๔. สามารถเห็นความแตกต่างระหว่างพระพุทธศาสนาเถรวาทและมหายานได้ถูกต้อง ๕. สามารถวิเคราะห์สถานการณ์พระพุทธศาสนาเถรวาทในอนาคตได้อย่างถูกต้อง <p>๒. วัตถุประสงค์ในการการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการศึกษายุคใหม่ ๒. เพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้ทันสมัย ๓. เพื่อปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่สอนให้สอดคล้องกับความจำเป็นที่แท้จริง

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

<p>๑. คำอธิบายรายวิชา</p> <p>ศึกษาวิเคราะห์กำเนิดและพัฒนาการของพระพุทธศาสนาเถรวาท คัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาทและหลักคำสอนสำคัญ ซึ่งสะท้อนอัตลักษณ์ความเป็นพระพุทธศาสนาเถรวาท การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาทในประเทศต่าง ๆ ตลอดจนสิ่งท้าทายและการปรับตัวของพระพุทธศาสนาเถรวาทในโลกปัจจุบัน</p>			
<p>๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา</p>			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ / งานภาคสนาม / การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง

๔๘ ชม. / ภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มี	๖ ชม. / สัปดาห์
๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล ๑. อาจารย์ประจำรายวิชา แจ้งการให้คำปรึกษาผ่านทางโทรศัพท์และทางเว็บไซต์หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต และอีเมลล์ของอาจารย์ starsiam๔๕@hotmail.com ในระหว่างห้องเรียน ๒. อาจารย์ประจำรายวิชา จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชม. / สัปดาห์ ณ ห้องอาจารย์หรือสถานที่ตามนัดให้กับนิสิตที่ต้องการจะปรึกษา			

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๔.๑ การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

(จาก มคอ.๒ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๕)

๑. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
๑ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม โดยผ่านกระบวนการเรียนการสอน
๒.ด้านความรู้ลึกในพระพุทธศาสนา	ส่งเสริมให้มีความรู้ทางด้านพระพุทธศาสนาโดยเน้นคัมภีร์พระพุทธศาสนา และการรู้จักแสวงหาความรู้ทางด้านพระพุทธศาสนาจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆส่งเสริมให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในระดับชาติและนานาชาติเพื่อส่งเสริมประสบการณ์ด้านพระพุทธศาสนา
๓. ด้านการวิเคราะห์สังเคราะห์	กิจกรรมการสอน การตั้งประเด็นเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยเพื่อให้นิสิตได้คิดวิเคราะห์หาคำตอบแก้ไขปัญหาโดยฐานทางพระพุทธศาสนา สามารถผลิตงานวิจัยที่มีประโยชน์และนำไปประยุกต์ใช้งานให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม
๔. ด้านภาวะผู้นำความรับผิดชอบต่อสังคมและสืบสานศิลปวัฒนธรรม	สอนให้มีภาวะผู้นำด้านพระพุทธศาสนา มีจิตอาสา ทำงานเป็นร่วมกับผู้อื่นได้ สำนึกสาธารณะ ให้บริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาแก่สังคมและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไทย
๕. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการเรียนรู้และปฏิบัติงาน การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยการร่วมมือกับสำนักเทคโนโลยีของมหาวิทยาลัย ฝึกให้นิสิตสร้างห้องเรียนออนไลน์ google meet google form google classroom การสร้างคลิปวิดีโอเผยแพร่ผ่านพระพุทธศาสนา

๔.๒ การพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

(จาก มคอ.๒ หลักสูตรรัฐพุทธศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๕)

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา(Curriculum Mapping)

รายวิชา	๑.ด้าน คุณธรรม จริยธรรม				๒.ด้านความรู้				๓. ด้านทักษะ ทางปัญญา				๔. ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ฯ				๕. ด้านทักษะ การวิเคราะห์ ฯ			
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔
๖๐๒ ๑๐๙ พระพุทธศาสนาเถรวาท	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○

๔.๓ การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

๔.๓.๑ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

จาก มคอ.๒ ได้กำหนดการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม เฉพาะข้อ ๔

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ พัฒนาการเรียนรู้	กลยุทธ์ในการประเมินผลการเรียนรู้
จาก มคอ.๒ ได้กำหนดการพัฒนา คุณธรรมและจริยธรรม เฉพาะข้อ ๔ ๑) มีความซื่อสัตย์สุจริต สามารถจัดการ และชี้แนะเกี่ยวกับปัญหาทางด้าน จริยธรรมที่ซับซ้อนในทางสังคมภายใต้ หลักการทางพระพุทธศาสนาและด้วย ความเข้าใจในความรู้สึกถึงผู้อื่น ๒) มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม คำนึงถึง ความรู้สึกของผู้ที่จะได้รับผลกระทบทุก ระดับ ๓) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ เคารพสิทธิ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมี ความกระตือรือร้น มีความคิดริเริ่มใน การยับยั้งข้อบกพร่องของจรรยาบรรณ ที่มีอยู่ในปัจจุบันเพื่อให้เกิดการทบทวน และแก้ไข ๔) มีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา แสดงออกซึ่งคุณธรรม จริยธรรมของผู้เฝ้า	๑) สอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรมในการสอนทุกรายวิชา และทุกกิจกรรม ตักเตือนนิสิตที่ ประพฤติผิดศีลธรรมจรรยาและ ยกย่องนิสิตที่ทำความดีมีจิต อาสา ตามหลัก “ข่มผู้ที่ควรข่ม ยกย่องผู้ที่ควรยกย่อง” ๒) มอบหมายงานศึกษาค้นคว้า รายกลุ่มและรายบุคคล ๓) ใช้กรณีศึกษาเพื่อเป็น แบบอย่างให้นิสิตมีความ ซื่อสัตย์ สุจริต มีความ รับผิดชอบต่อสังคม มีความเสียสละ มี ภาวะผู้นำและมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์	๑) การสังเกตพฤติกรรม ๒) คุณภาพของผลงานที่ได้รับมอบหมาย ๓) รายงานผลการวิเคราะห์กรณีศึกษา

๔.๓.๒ ด้านความรู้

จาก มคอ.๒ ได้กำหนดการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม เฉพาะข้อ ๔

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ พัฒนาการเรียนรู้	กลยุทธ์ในการประเมินผลการเรียนรู้
---------------	---	----------------------------------

<p>๑) มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการทาง พระพุทธศาสนาบนฐานของคัมภีร์ พระไตรปิฎกอย่างถ่องแท้ สามารถนำมา ศึกษาค้นคว้าในทางวิชาการ ตลอดจนถึง ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและสังคม</p> <p>๒) มีความรู้ ความเข้าใจและวิธีการใน การถ่ายทอดรวมถึงต่อยอดความคิดและ ความรู้ได้อย่างเป็นระบบ</p> <p>๓) มีความรู้และความเข้าใจอย่าง ลະเอียดในกระบวนการวิจัย พัฒนาองค์ ความรู้ใหม่และสร้างสรรค์พุทธนวัตกรรม</p> <p>๔) มีความรู้และความเข้าใจในการ ประยุกต์หลักการพระพุทธศาสนา แนวคิดทฤษฎีในเชิงบูรณาการ ให้เกิด ประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม และ ตระหนักในสภาพบริบททางสังคมและ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>๑) การบรรยาย และร่วม อภิปรายในชั้นเรียน</p> <p>๒) จัดกิจกรรมการเรียนรู้จาก สถานการณ์จริง โดยมีการฝึก ปฏิบัติการ และการนำเสนอผล การเรียนรู้</p> <p>๓) จัดการบรรยายพิเศษโดย วิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน หรือจัดสัมมนาทาง วิชาการ</p> <p>๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการ วิจัยและค้นคว้าองค์ความรู้ใน พระไตรปิฎกเพื่อนำมาบูรณา การในการแก้ไขปัญหาและการ พัฒนาสังคม</p>	<p>๑) การสอบวัดผลและ/หรือคุณภาพงาน การศึกษาค้นคว้า</p> <p>๒) คุณภาพของผลงานการศึกษาค้นคว้าใน รายวิชา</p> <p>๓) คุณภาพของวิทยานิพนธ์</p> <p>๔) คุณภาพของผลงานวิจัยทางวิชาการและ การพัฒนา เผยแพร่สู่สังคมตามเกณฑ์ที่ บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด</p>
---	--	--

๔.๓.๓ ด้านทักษะทางปัญญา

จาก มคอ.๒ ได้กำหนดการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม เฉพาะข้อ ๒

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ พัฒนาการเรียนรู้	กลยุทธ์ในการประเมินผลการเรียนรู้
<p>๑) สามารถบูรณาการความรู้ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ ที่หลากหลายได้อย่าง เหมาะสมกับสภาพสังคมและวัฒนธรรม ที่เปลี่ยนแปลงไป</p> <p>๒) สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ และวินิจฉัยอย่างผู้ทรง ความรู้ คิดเชื่อมโยงความสัมพันธ์ คิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ เพื่อพัฒนางานวิจัยหรือ พุทธนวัตกรรมที่เป็นต้นแบบได้อย่าง สร้างสรรค์สู่ระดับชาติอย่างมีคุณค่าและ ยั่งยืน</p> <p>๓) สามารถใช้เทคนิควิธีการวิจัย และให้ ข้อเสนอที่สมบูรณ์ซึ่งขยายองค์ความรู้ หรือ แนวทางการปฏิบัติในการพัฒนา จิตใจและสังคมได้อย่างมีนัยสำคัญ</p> <p>๔) มีความสามารถในการสังเคราะห์ ประยุกต์ใช้ผลงานวิจัยจากวิทยานิพนธ์</p>	<p>๑) ฝึกทักษะการสืบค้นข้อมูล ผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทาง วิชาการ จากแหล่งข้อมูลที่ หลากหลาย และนำมา ประยุกต์ใช้กับองค์ความรู้ทาง พระพุทธศาสนา</p> <p>๒) ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ตามหลักทฤษฎี การคิดต่อยอด องค์ความรู้และการแก้ไขปัญหา</p> <p>๓) เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยการปฏิบัติงานจริง และเน้น การเรียนรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้ กับสถานการณ์จริง โดยใช้ ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการ เรียนรู้</p> <p>๔) การอภิปราย สัมมนา วิชาการ และการนำเสนอ</p>	<p>๑) ประเมินด้วยการนำเสนอผลงาน การมี ส่วนร่วมในกิจกรรมการนำเสนอผลงานใน ชั้นเรียน</p> <p>๒) ประเมินด้วยการปฏิบัติงานที่ได้รับ มอบหมาย</p> <p>๓) ประเมินด้วยการนำเสนอผลงาน การ อธิบาย การถามและตอบคำถาม</p> <p>๔) ประเมินด้วยการนำเสนอผลงานวิชาการ สู่สาธารณะ</p>

และจากสิ่งพิมพ์หรือสื่อต่าง ๆ ที่อ้างอิงได้ ในวงวิชาการ และพัฒนาความคิดใหม่ ๆ ที่สำคัญ โดยการบูรณาการเข้ากับศาสตร์สมัยใหม่	ผลงาน	
--	-------	--

๔.๓.๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
จาก มคอ.๒ ได้กำหนดการพัฒนาคูณธรรมและจริยธรรม เฉพาะข้อ ๓

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ พัฒนาการเรียนรู้	กลยุทธ์ในการประเมินผลการเรียนรู้
<p>๑) สามารถเสริมสร้างแนวคิด ถ่ายทอดทักษะที่มีคุณค่าต่อสังคม แสวงหาข้อมูลข่าวสารและเพิ่มพูนทักษะได้อย่างเป็นอิสระ และประยุกต์ใช้ข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๒) สามารถเข้าใจบทบาทและหน้าที่การเรียนรู้ ปรับตัว เคารพสิทธิ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และการอยู่ร่วมกับสังคมต่างวัฒนธรรม</p> <p>๓) สามารถแสดงภาวะผู้นำในการเพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงานร่วมกับผู้อื่น และแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่หลากหลาย โดยหลักธรรมาภิบาล</p> <p>๔) มีความรับผิดชอบต่อความคิด คำพูด และการกระทำของตนเอง และตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และกติกาของมหาวิทยาลัยและสังคม</p>	<p>๑) การจัดกิจกรรมในรายวิชาที่เน้นการเรียนการสอนที่มีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนและผู้สอน</p> <p>๒) ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม การแสดงออกถึงภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน และการรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นในการปฏิบัติงานเป็นทีมและการทำงานวิจัย</p> <p>๓) ฝึกฝนการทำกิจกรรมกลุ่ม จัดการประชุม แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ติดตามผลและประสานงาน</p> <p>๔) ฝึกสังเกต สรุปรายงาน ผลงานนำเสนอแนวทางการแก้ไข</p>	<p>๑) ประเมินด้วยการสังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนิสิตในหลายๆ ด้านระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น พฤติกรรมความสนใจ ตั้งใจเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง</p> <p>๒) ประเมินด้วยการสังเกตพฤติกรรม การแสดงบทบาทภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>๓) ประเมินด้วยการสังเกตพฤติกรรม ความรับผิดชอบในการเรียนและงานที่ได้รับมอบหมาย การนำเสนอผลงาน การทำงานวิจัย และการร่วมทำกิจกรรมเพื่อสังคม</p> <p>๔) ประเมินด้วยการสังเกตความสนใจ การแสดงความคิดเห็น เพื่อการแก้ไขปัญหา และพัฒนาตนเอง และกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม</p>

๔.๓.๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
จาก มคอ.๒ ได้กำหนดการพัฒนาคูณธรรมและจริยธรรม เฉพาะข้อ ๓

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ พัฒนาการเรียนรู้	กลยุทธ์ในการประเมินผลการเรียนรู้
<p>๑) มีตรรกะทางความคิด มีความสามารถในการประเมินตามหลักโยนิโสมนสิการ สามารถนำแนวคิดเชิงสถิติมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม</p> <p>๒) สามารถสื่อสารภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ และภาษาสื่อสารอื่น ๆ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาภาพ ภาษาเสียง</p>	<p>๑) จัดการส่งเสริม แนะนำทางการเรียนรู้ เชิงสถิติ และการวิเคราะห์ การใช้เทคโนโลยีการสื่อสารในรายวิชา</p> <p>๒) จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ นิสิต ได้ฝึกทักษะด้าน การใช้ เทคโนโลยี</p>	<p>๑) ประเมินด้วยการทดสอบความรู้และเทคนิคการวิเคราะห์และวิจารณ์ทฤษฎีหรือแนวคิดใหม่ ๆ</p> <p>๒) ประเมินด้วยการทำงานวิจัย ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นตอนการเขียนรายงาน และการนำเสนอผลงาน</p> <p>๓) ประเมินด้วยการรายงานผล การ</p>

<p>ภาษากาย ภาษาคอมพิวเตอร์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๓) สามารถสื่อสาร ถ่ายทอดแนวความคิด ได้อย่างเป็นระบบ ด้วยวิธีการและรูปแบบที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ</p> <p>๔) สามารถบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล การสร้างสรรค์พจนานุกรม การนำเสนอผลงาน ตลอดจนตรวจสอบปัญหา หาข้อสรุปและข้อเสนอแนะได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>ประกอบการค้นคว้าและการทำวิทยานิพนธ์</p> <p>๓) จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการสื่อสาร และการนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีทั้งด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น</p>	<p>นำเสนอข้อมูลวิจัย</p>
--	---	--------------------------

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๕.๑ แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	-แนะนำรายวิชาในเบื้องต้น -บทที่ ๑ กำเนิดของพระพุทธศาสนาเถรวาท	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	-พระมหาดาวสยาม วชิรปัญญา,ผศ.,ดร.
๒	-บทที่ ๒ -บทที่ ๑ พัฒนาการของพระพุทธศาสนาเถรวาท	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ	-พระโสภณพัฒนบัณฑิต,รศ.ดร.
๓	-บทที่ ๓ คัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ	พระมหาณัฐพันธ์ สุทสสนวิภาณี, ดร.
๔	สังคายนาครั้งที่ ๑ -ความเป็นมาของปัญหาทำให้เกิดสังคายนา -การเตรียมการทำสังคายนา -คณะสงฆ์คัดเลือกสถานที่ทำ และพระที่เข้าร่วม อีกทั้งการสืบต่อ -ประโยชน์ที่ได้รับจากการสังคายนา	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ	-พระมหาดาวสยาม วชิรปัญญา,ผศ.,ดร. -ผศ.ดร. แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม (บรรยายพิเศษ)
๕	สังคายนาครั้งที่ ๒ -ความเป็นมาของปัญหาทำให้เกิดสังคายนา	๓	บรรยาย / ตอบข้อซักถาม / สรุปสาระสำคัญ /	-พระมหาดาวสยาม วชิรปัญญา,ผศ.,ดร.

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	-การเตรียมการทำสังคายนา -คณะสงฆ์คัดเลือกสถานที่ทำ และพระที่ เข้าร่วม อีกทั้งการสืบต่อ -ประโยชน์ที่ได้รับจากการสังคายนา			
๖	สังคายนาครั้งที่ ๓ -ความเป็นมาของปัญหาทำให้เกิด สังคายนา -การเตรียมการทำสังคายนา -คณะสงฆ์คัดเลือกสถานที่ทำ และพระที่ เข้าร่วม อีกทั้งการสืบต่อ -ประโยชน์ที่ได้รับจากการสังคายนา	๓	จัดกลุ่มอภิปรายใน ชั้นเรียน ชักถาม และ สรุปการแก้ปัญหา	-พระโสภณพัฒนบัณฑิต ,รศ.ดร.
๗	หลักคำสอนที่สำคัญของพุทธศาสนาเถรวาท ๑.อริยสัจ ๔ ๒.มรรคมีองค์ ๘ ๓.ปฏิจกสมุปบาท	๓	จัดกลุ่มอภิปรายใน ชั้นเรียน ชักถาม และ สรุปการแก้ปัญหา	พระมหาณัฐพันธ์ สุทสสนวิภาณี, ดร.
๘	หลักคำสอนที่สำคัญของพุทธศาสนาเถรวาท ๔.ฆราวาสธรรม ๔ ๕.หน้าที่ทางพุทธศาสนา	๓	จัดกลุ่มอภิปรายใน ชั้นเรียน ชักถาม และ สรุปการแก้ปัญหา	-พระมหาดาวสยาม วชิรปญโญ,ผศ.,ดร.
๙	พุทธศาสนาในประเทศต่างๆ ๑.ลาว ๒.กัมพูชา	๓	จัดกลุ่มอภิปรายใน ชั้นเรียน ชักถาม และ สรุปการแก้ปัญหา	-พระโสภณพัฒนบัณฑิต ,รศ.ดร.
๑๐	พุทธศาสนาในประเทศต่างๆ ๓.พม่า ๔.ศรีลังกา	๓	จัดกลุ่มอภิปรายใน ชั้นเรียน ชักถาม และ สรุปการแก้ปัญหา	พระมหาณัฐพันธ์ สุทสสนวิภาณี, ดร.
๑๑	พุทธศาสนาในประเทศต่างๆ ๕.อินเดีย ๖.ไทย	๓	จัดกลุ่มอภิปรายใน ชั้นเรียน ชักถาม และ สรุปการแก้ปัญหา	-พระมหาดาวสยาม วชิรปญโญ,ผศ.,ดร.
๑๒	สิ่งท้าทายและการปรับตัวของพุทธศาสนา ในไทย	๓	จัดกลุ่มอภิปรายใน ชั้นเรียน ชักถาม และ สรุปการแก้ปัญหา	-พระโสภณพัฒนบัณฑิต ,รศ.ดร.
๑๓	สิ่งท้าทายและการปรับตัวของพุทธศาสนา ในลาว	๓	จัดกลุ่มอภิปรายใน ชั้นเรียน ชักถาม และ สรุปการแก้ปัญหา	พระมหาณัฐพันธ์ สุทสสนวิภาณี, ดร.

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑๔	สิ่งท้าทายและการปรับตัวของพุทธศาสนาในกัมพูชา	๓	จัดกลุ่มอภิปรายในชั้นเรียน ชักถาม และสรุปการแก้ปัญหา	-พระมหาดาวสยาม วชิรปญโญ,ผศ.,ดร.
๑๕	สิ่งท้าทายและการปรับตัวของพุทธศาสนาในพม่า	๓	จัดกลุ่มอภิปรายในชั้นเรียน ชักถาม และสรุปการแก้ปัญหา	-พระมหาดาวสยาม วชิรปญโญ,ผศ.,ดร.
๑๖	สอบปลายภาค	๓	สอบผ่านระบบ E-Testing	

๕.๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการเรียนรู้*	วิธีการประเมิน	ลำดับที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	๑.๑, ๒.๑, ๓.๑, ๔.๑	ทดสอบประจำบท / สอบย่อยครั้งที่ ๑ สอบระหว่างภาค ทดสอบประจำบท / สอบย่อยครั้งที่ ๒ สอบประเมินผลปลายภาค	๓ ๘ ๑๓ ๑๖	๕ % ๒๐% ๕% ๒๐%
๒	๑.๑ ๒.๑ ๓.๑ ๔.๑	วิเคราะห์กรณีศึกษา / การค้นคว้า ความกระตือรือร้น การนำเสนอ รายงาน ความรับผิดชอบ งานกลุ่ม / ผลงาน ความตรงต่อเวลา / การเข้าชั้นเรียน ส่งงานตามกำหนด	ตลอดภาค การศึกษา	๓๐%
๓	๑.๑ ๒.๑ ๓.๑ ๔.๑	พฤติกรรมการณ์การเข้าชั้นเรียน ระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา การอภิปรายสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ สามารถสะท้อนหลักปรัชญาแนวคิดได้ การมีส่วนร่วม อภิปราย ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น รู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองและกลุ่มที่ ต้องทำให้สำเร็จ	ตลอดภาค การศึกษา	๒๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

เอกสารและตำราหลัก
จำนง ทองประเสริฐ, ศ. ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาในเอเชียอาคเนย์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ บริษัทสหธรรมิก จำกัด, ๒๕๕๔.
ชำนาญ มโนรม. สงครามศาสนา. กรุงเทพฯ: พรศิวกการพิมพ์, ๒๕๓๕.
บุญ แสงฉาย. หลักปฐมสมโพธิกถา หรือพระพุทธประวัติ ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: สำนักลูกธรรมภักดี, ๒๕๔๘.
พระเทพดิลก (ระแบบ ฐิตญาโณ) .ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา. กรุงเทพฯ: มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). **ธรรมบุญชีวิต**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิชีนบุคส์, ๒๕๔๗.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลศัพท์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิชีนบุคส์, ๒๕๔๗.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรม**. กรุงเทพฯ: บริษัท เอส อาร์ พรินติ้งแมสโปรดักส์ จำกัด, ๒๕๔๗.

พระมหาดาวสยาม วชิรปัญญา, ดร. **พระพุทธศาสนาในลาว**. กรุงเทพฯ: เม็ดทราย พรินติ้ง จำกัด, ๒๕๕๕.

พระมหาสมจินต์ สัมมาปัญญา, **อารยธรรมพุทธศาสนาในทิเบต**. กรุงเทพฯ: หจก.เอมี เทรดิง, ๒๕๔๗.

พระยาปริยัตถธรรมธาดา แปล. **สังคดียวงค์**. กรุงเทพฯ: ศิวพร จำกัด, ๒๕๒๑.

พุทธทาส ภิกขุ. **หลักปฏิบัติเกี่ยวกับปฏิจจสมุปปาต**. กรุงเทพฯ: บริษัทตฤตา พับลิเคชั่น จำกัด, ๒๕๕๔.

สุมาลี มหณรงค์ชัย. **พุทธศาสนamahayan**. กรุงเทพฯ: บริษัทส่องสยาม จำกัด, ๒๕๕๐.

เสถียรโกเศศและนาคประทีป. **ลัทธิของเพื่อน**. กรุงเทพฯ: ยูโรปาเพรส จำกัด, ๒๕๓๗.

เสถียร โพธิ์นันทะ. **ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา ฉบับมุขปาฐะ**. กรุงเทพฯ: มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๐.

เสถียร โพธิ์นันทะ. **ภูมิประวัติพระพุทธศาสนา**. กรุงเทพฯ: โพธิ์สามต้น จำกัด, ๒๕๑๕.

D C Ahir. **Buddhism in Modern India**. New Delhi: Kiran Mudran Kendra, ๑๙๙๑.

Heinz Bechert. **The World of Buddhism**. London: Mladinska Knjiga, ๐๙๙๕.

Ian Haris. **Cambodian Buddhism**. Hawaii: Hawaii Press, ๒๐๐๕.

Mahachulalongkornrajavidyala University, **Buddhist Virtues**. Bangkok: Thairaiwanprintings, ๒๐๑๑.

Nalinaksha Dutt. **Buddhist Sects in India**. New Delhi: Shri Jinedra Press, ๑๙๙๘.

Warwich Ball. **The Monuments of Afghanistan**. Slovenia: MKT Print, ๒๐๐๘.

เอกสารและข้อมูลสำคัญ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย เล่มที่ ๑-๔๕**. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๘.

มหามกุฏราชวิทยาลัย. **พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย เล่มที่ ๑-๘๐**. กรุงเทพฯ: มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๘.

มหาวิทยาลัยมหิดล. **พระไตรปิฎกฉบับซีดีรอม**. ๒๕๔๘.

เอกสารและข้อมูลแนะนำ

เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อในรายวิชา เช่น google, wikipedia, google earth และคัมภีร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง, คำอธิบายศัพท์เฉพาะทางภาษาบาลี

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลของรายวิชานี้ นักศึกษาได้จัดทำเป็นกิจกรรมทางวิชาการในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาและผู้เข้าร่วม ดังนี้

- ๑) จัดให้มีการเสวนากลุ่ม ระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาผู้เรียน
- ๒) การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมในด้านต่างๆของผู้เรียน
- ๓) จัดทำแบบประเมินรายวิชา และแบบประเมินผู้สอน

<p>๔) ให้การเสนอแนะผ่านเว็บไซต์ ซึ่งจัดทำขึ้นให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารกับทางผู้สอนได้</p>
<p>กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <p>กลยุทธ์ในการรวบรวมข้อมูล เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของการสอน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) การศึกษา สังเกตการณ์ การสอน ของผู้ร่วมทีมการสอน ๒) ประเมินผลคะแนนที่ได้จากการสอบทุกครั้ง ๓) ประเมินทบทวนผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นระยะ
<p>การปรับปรุงการสอน</p> <p>ภายหลังจากการประเมินการสอนในข้อ ๒ เสร็จแล้ว จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมเสวนาในการระดมสมอง เพื่อหาข้อที่ดีที่สุด และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) จัดให้มีการสัมมนา เรื่องการจัดการเรียนรายวิชานี้ ๑) การทำวิจัยในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน
<p>การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา</p> <p>ในระหว่างการสอนรายวิชานี้กำลังดำเนินไป ผู้สอนต้องมีการทบทวนผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในรายวิชาเป็นระยะ จากการสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงการพิจารณาจากผลการสอบประจำบท การสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทบทวนผลสัมฤทธิ์โดยภาพรวมในวิชานี้ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) การทวนสอบ การให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์ท่านอื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่ใช่อาจารย์ผู้สอนประจำวิชา ๒) ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบจากรายงาน หลักการให้คะแนนสอบและการให้คะแนนพฤติกรรม
<p>การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา</p> <p>จากการประเมินผลและทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของรายวิชาแล้ว ได้มีการจัดการวางแผนปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ปรับปรุงรายวิชาทุกๆ ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลงานทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔. ๒) อาจเปลี่ยน หรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนมีมุมมองในเรื่องการนำความรู้จากรายวิชานี้มาแก้ปัญหาต่างๆได้ หรืองานวิจัยแนวคิดใหม่ๆของผู้สอน

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา พระมหาดาวสยาม วชิรปญโญ,ผศ.ดร.

ลงชื่อ วันที่รายงาน ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พระมหามิตร ฐิตปญโญ,รศ.ดร.

ลงชื่อ วันที่รับรายงาน ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕

